

Tijdens World Aquaculture '93

Turbotculture: problems and prospects

door René Remmerswaal

Eind mei werd tijdens World Aquaculture '93 in Torremolinos (Spanje) de workshop 'Turbotculture, problems and prospects' als satelliet symposium gehouden. Het evenement besloeg drie dagen. Tijdens de haalbaarheidsstudie voor tarbotteelt aan de Eemshaven (zie artikel Tarbotkwekerij aan de Eemshaven) bleek de veelheid aan informatie op het gebied van tarbotteelt wel beschikbaar maar uitermate moeilijk verkrijgbaar. Praktijk informatie komt pas na lange tijd in de algemene informatiekanaalen en veel onderzoekers weten niet wat er in andere landen gebeurt. Dit heeft tot gevolg dat dezelfde fouten steeds weer opnieuw gemaakt worden, onderzoekers tot op zekere hoogte dubbel werk doen en de praktijk met problemen zit die door de wetenschap niet opgepakt worden.

Dit constaterend, heeft D.A.E. uit Wageningen een voorstel richting de EEG gedaan om een workshop te organiseren voor onderzoekers, beleidsmakers en telers, om een compleet beeld te verkrijgen van wat er in de praktijk- en onderzoekswereld gaande is en wat de toekomstmogelijkheden voor de sector zijn. De EEG bleek met een soortgelijk idee rond te lopen. De groei in onderzoeksvoorstellen op het gebied van tarbotteelt noodde tot inzicht in de levensvatbaarheid van de sector en het vaststellen van onderzoeksprioriteiten.

Organisator

Als organisator had de EEG hier al de Universiteit Gent voor in gedachten. Aldus werden de krachten gebundeld met het Laboratorium van Aquacultuur met de volle inzet van de grote bazen van dit lab, Patrick Lavens en Patrick Sorgeloos. In een later stadium werd aan de organisatie de Spaanse Aroga, de verenigde Galicische tarbottelers, toegevoegd, daar deze het merendeel van de praktijksector vertegenwoordigen.

Het programma was gericht op zowel de teelt van pootvis, de afmest en de marketing, de

eerste twee gebieden opgesplitst in onderzoek en praktijk. Doelstellingen waren:

- 1) Vaststellen wat de 'state of the art' in de teelt is.
- 2) Vaststellen wat het toekomstperspectief van de sector is.
- 3) Vaststellen wat de onderzoeksprioriteiten zijn.

Hiertoe waren specialisten uitgenodigd voor presentaties van elk van de afzonderlijke onderwerpen. Met enige trots kunnen we daarbij vermelden dat Ir. Nijhof, werkzaam bij het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek (RIVO) in IJmuiden, met zijn presentatie over voeding en groei het kennispeil van de toehoorders te boven ging. Verder was er uitgebreid de tijd voor discussies met de zaal en meer gedetailleerde informatie werd gepresenteerd in een postersessie.

Overweldigend

De opkomst voor de workshop overtrof de verwachtingen. Gerekend was op circa 75 personen, maar uiteindelijk zaten er 104 deelnemers in de zaal, terwijl meerderen door gebrek aan zitplaatsen geweigerd moesten worden.

◆ Een van de landen waar tarbot gekweekt wordt is Spanje. Met name veel Galicische kwekerijen kunnen rechtstreeks gebruik maken van oceaanwater.

Naast de verwachte hoeveelheid Spanjaarden bleken niet alleen alle tarbot-telende landen gerepresenteerd te zijn maar was er tevens opkomst uit Japan, Rusland en de V.S.

State of the art

De huidige productie blijkt in totaal circa 1.300 ton te bedragen, aanmerkelijk minder dan de meeste statistieken weergeven. De pootvisproductie, vroeger een bottleneck, levert nu een geringe overproductie. Problemen met misvormingen en slechte pigmentering zijn grotendeels overwonnen. In de productie is een duidelijke verschuiving opgetreden van Noord-Europa naar Spanje. De komende jaren zal echter ook Frankrijk een belangrijke producent worden. Problemen met ziekten blijken minimaal te zijn. In de voeding blijkt een verschuiving gaande te zijn van verse vis en moist

pellet naar droogvoer. Het grootste probleem blijkt de markt te zijn. Vooral in Spanje zijn de prijzen voor teelttarbot sterk gedaald. Dit is grotendeels te wijten aan onderlinge concurrentie tussen bedrijven en de te geringe aandacht van de produkt kwaliteit. Hierdoor is bij de consument het image ontstaan dat teelttarbot inferieur is aan wilde tarbot. Consumenten panels hebben zich echter meermaals vergist wanneer wildvang en teeltvis vergeleken werden. De productie vindt nog altijd plaats in doorstroomsystemen.

Perspectief

In de toekomst zal de nadruk komen te liggen op de marketing en het verkrijgen van een goed produktimage. Stimulering van nieuwe bedrijven komt op een lagere prioriteit te staan, terwijl optimalisering van de huidige

bedrijven belangrijker wordt. In de teeltsector zullen de produktiekosten verlaagd moeten worden. Dit kan onder andere door het teeltwater deels te recirculeren, door de produktie te automatiseren en door de voerkosten te minimaliseren, onder andere door het gebruik van geëxtrudeerde droogvoeren. Op het gebied van teeltsystemen is de hoop gericht op (gedeeltelijke) recirculatiesystemen en mogelijk het gebruik van zeekooien. Hiermee worden in Korea goede resultaten geboekt met de teelt van Japanse flounder.

Prioriteiten

De prioriteiten voor het onderzoek zijn ondermeer:

- Meer aandacht voor praktijkgericht onderzoek.
- Genetische selectie, broodstock voeding, controle over voortplanting.
- Reductie van variatie van hatchery-succes.

- Vermindering van pootvis produktiekosten.
- Verbetering van afmestvoeders.
- Automatisering teelt en reductie produktiekosten.
- Vroegtijdige herkenning van ziekten, reductie medicijngebruik.
- Controle over vroegtijdige rijping.
- Marktonderzoek.

Blijkens de reactie van de EEG waarnemers waren de resultaten van de workshop bevredigend en als bijkomend effect zijn er veel nieuwe contacten ontstaan. Of de conclusies uiteindelijk in de praktijk hun vruchten zullen afwerpen moeten we echter nog afwachten maar voorsnog kan de organisatie tevreden terug blikken op de workshop. Voor diegenen die het interesseert, begin volgend jaar zullen de proceedings, met daar in de volledige presentaties en discussies gepubliceerd worden als een E.A.S. special publication.